

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 53

din 28 Ianuarie 2010

Sub nr.2219/IJ/916/SIP/2008, Inspekția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate urmare sesizării Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție, în legătură cu interviul președintelui Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2008, acordat postului „Radio France Internațional”.

Analizând cererea de apărare a reputației profesionale, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin sesizările formulate de procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, domnul Codruț Olaru și de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, domnul Marius Daniel Morar, în temeiul art. 75 alin. 1 și 2 din Legea nr. 303/2004, art. 30 alin. 1 și 2 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, art. 4 alin. 2, art. 15 și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii, precizate ulterior, s-a solicitat „apărarea reputației profesionale a procurorilor celor două direcții față de afirmațiile făcute de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu în emisiunea difuzată la Radio France International cu titlul Invitatul dimineții difuzată la data de 18 iulie 2008 orele 8,24 și

preluată de presa din România precum și cu ocazia precizărilor din 21 iulie 2008, publicate pe site-ul instituției pe care o reprezintă”. S-a precizat că „declarațiile de presă ale președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu, din zilele de 18 iulie 2008 și 21 iulie 2008 cu referire directă la activitatea structurilor specializate din cadrul Ministerului Public, au afectat independența procurorilor DIICOT și au creat o serie de confuzii regretabile, în condițiile în care, anterior, în data de 17 iulie 2008, pe site-ul Ministerului Public, au fost prezentate elemente cu referire la subiectul în discuție”.

În cuprinsul cererii formulate de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție, se susține că declarațiile publice, repetate, făcute de președintele Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul emisiunii „Invitatul dimineții” din data de 18 iulie 2008 „concluzionează cu privire la profesionalismul procurorilor, rezultatul cercetării penale și a mijloacelor de probă folosite”.

Se mai arată că „afirmațiile au pornit de la un caz concret și au fost generalizate încât au căpătat un aspect denigrator, tendențios, grav și calomniator, nu numai la adresa procurorilor implicați în soluționarea cauzelor, ci la adresa activității de ansamblu a celor două structuri specializate ale parchetului de natură să aducă atingere probității profesionale și morale a procurorilor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție ”.

S-a apreciat că, prin răspunsurile date realizatorului emisiunii, președintele Consiliului Superior al Magistraturii „în loc să lămurească modul în care percepția publică poate fi schimbată și care este momentul la care se pot elucida astfel de aspecte, susține ca reale aceste posibile percepții negative și le întărește cu propria percepție, manifestându-și opinia că, în ciuda avansării tehnice, procurorii dovedesc lipsă de profesionalism... ”.

De asemenea, s-a considerat că:

- precizările din comunicatul Consiliului Superior al Magistraturii publicat la 21 iulie 2008 „accentuează existența greșelilor procurorilor din aceste structuri specializate și faptul că acestea sunt vinovate de percepția negativă, asupra întregului sistem judiciar”;
- răspunsurile date „nu au relevat adevărul”;

- „afirmațiile președintelui Consiliului Superior al Magistraturii creează confuzie în percepția publică și adâncesc impresia că procurorii din cele două structuri specializate au ca obicei utilizarea numai a mijlocului de probă al interceptărilor pentru a dispune trimiterea în judecată”;

- „reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii accentuează percepția greșită a publicului și se exprimă public fără a se informa, asupra unor cauze aflate pe rolul instanțelor ori în instrumentarea parchetului și contribuie în fapt la decredibilizarea actului de justiție”;

În urma analizării verificărilor efectuate de către Inspekția judiciară, Plenul reține următoarea situație de fapt:

În Comunicatul Biroului pentru relații cu presa din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, apărut la data de 17 iulie 2008 pe site-ul acestei instituții, s-au făcut precizări în legătură cu persoanele cercetate în dosarul nr. 222/D/P/2006 al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, rechizitoriul întocmit la data de 18 aprilie 2008 și cele două disjungeri dispuse în această cauză.

S-a menționat expres că una din disjungeri a fost înregistrată la Direcția Națională Anticorupție și a fost soluționată prin rezoluția din 15 iulie 2008, dispunându-se neînceperea urmăririi penale.

În finalul acestui comunicat s-a precizat: „în mod eronat la o emisiune de televiziune difuzată în seara zilei de 16 iulie 2008 s-a acreditat ideea că această soluție de neînceperea urmăririi penale ar viza toate faptele și toate dosarele în care aceștia sunt cercetați ori, în realitate, aceste cauze se află în diferite stadii procesuale.

Precizările Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție din data de 17 iulie 2008 au apărut în contextul în care, mass-media, aflând că față de doi miniștri s-a dispus de către Direcția Națională Anticorupție neînceperea urmăririi penale, și-a exprimat punctul de vedere, apreciind că această soluție a vizat toate faptele și toate dosarele în care aceștia au fost cercetați.

În aceeași perioadă urma să fie întocmit Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu, privind progresele realizate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției din cadrul Mecanismului de

cooperare și verificare (acest Raport a fost întocmit la 23 iulie 2008).

În acest context, Radio France International a solicitat un interviu președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu.

În cadrul emisiunii „Invitatul dimineții: Lidia Bărbulescu”, din data de 18 iulie 2008 ora 8,24, reporterul Cosmin Ruscior, în calitate de realizator a adresat președintelui Consiliului Superior al Magistraturii un număr de 6 întrebări.

Așa cum s-a menționat și în cuprinsul cererii de apărare a independenței, emisiunea a fost difuzată „și preluată de presa din România”.

Cu ocazia redării interviului, la începutul acestuia, s-a menționat că reporterul a prezentat concluziile unei variante a Raportului Comisiei Europene pe justiție, referitoare la faptul că:

- „Lupta cu marea corupție nu a dat rezultate”;
- „Parlamentul este un obstacol în combaterea acestui fenomen”;
- „Reforma justiției lipsește”, susținând ca o concluzie că: „președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Lidia Bărbulescu recunoaște aceste probleme. Ea pune în discuție profesionalismul unor procurori”.

Plenul apreciază că această concluzie, inserată la începutul interviului, pune sub semnul întrebării buna credință a reporterului deoarece în nici unul din răspunsurile date, președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu a pus în discuție profesionalismul procurorilor din cele două structuri specializate. Profesionalismul anchetatorilor a fost pus în discuție de reporter cu ocazia formulării întrebării numărul 5.

După această concluzie, au fost prezentate cele 6 întrebări adresate președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și răspunsurile primite. Plenul va reține doar întrebările al căror răspuns a fost apreciat de către petente a fi lezat probitatea profesională și morală a procurorilor din cadrul Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție.

Prima întrebare a fost următoarea: „Performanțele României în Reforma justiției și combaterea corupției rămân la fel de incerte arată o variantă a Raportului Comisiei Europene. Ce vă spune dumneavoastră acest lucru?”

Răspunsul dat de președintele Consiliului Superior al Magistraturii a urmărit să justifice într-un fel starea de incertitudine la care făcea trimitere reporterul, invocând

constatările Comisiei Europene.

„Realitatea este aceea ce rezultă și din raport, aceasta în condițiile în care este focalizată atenția vis-a-vis de marea corupție sau corupția la nivel înalt, pe câteva dintre dosarele care, deși ajunseseră în instanță, s-a constatat că au fost instrumentate prin aplicarea unor reglementări neconstituționale, motiv pentru care ele au fost restituite la Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. Evident că se așteptau rezultate, nu neapărat condamnări, pentru că prezumția de nevinovăție trebuie să existe până la pronunțarea unei hotărâri definitive, dar se așteptau soluții și eu cred că lucrul acesta trebuie să ne îngrijoreze pe toți, nu numai Parlamentul European, Comisia Europeană”.

Analizând acest răspuns prin prisma realității informațiilor furnizate mass-mediei, Plenul constată că afirmațiile președintelui Consiliului Superior al Magistraturii corespund realității și fac trimitere la o situație de fapt deja cunoscută, respectiv restituirea mai multor dosare la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și la Direcția Națională Anticorupție, de către instanța de judecată, pe motiv de neconstituționalitate.

Cu privire la susținerea din sesizare, privitoare la faptul că „președintele CSM a afirmat că rezultatele incerte sunt o realitate ce rezultă din Raport, însă, ca o explicație, deși recunoaște o focalizare a atenției publice pe câteva din dosarele ce au ajuns în instanță, dar au fost restituite, magistratul folosește expresia că au fost instrumentate prin aplicarea unor reglementări neconstituționale de către Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism”, Plenul constată că, în mod nejustificat, se interpretează eronat afirmațiile președintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a afirmat că „realitatea este aceea ce rezultă din Raport”, și nu așa cum se arată în cerere că „președintele Consiliului Superior al Magistraturii a afirmat că rezultatele incerte sunt o realitate ce rezultă din Raport”.

De asemenea, în mod nereal, se arată în cerere că președintele Consiliului Superior al Magistraturii a folosit expresia că dosarele restituite de instanță „au fost instrumentate prin aplicarea unor reglementări neconstituționale de către Direcția

Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ".

În realitate, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a afirmat despre acele dosare că „s-a constatat (de către instanță) că au fost instrumentate prin aplicarea unor reglementări neconstituționale, motiv pentru care ele au fost restituite la Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism " .

Față de cele prezentate Plenul apreciază că cererea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție sub aspectul atingerii aduse independenței și imparțialității procurorilor acestor structuri, este neîntemeiată și nejustificată.

A treia întrebare a fost astfel formulată: „Doamnă Bărbulescu, uitați, Comisia Europeană vrea rezultate concrete în lupta cu marea corupție. De ce credeți că până acum nu s-au făcut progrese importante în acest sens? De ani buni vorbim de acest subiect”.

Răspunsul președintelui Consiliului Superior al Magistraturii a fost interpretat, de către petente, ca fiind de natură a aduce atingere independenței profesionale a procurorilor Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție.

„Da, este adevărat. Să știți că din punct de vedere legislativ justiția nu a fost ajutată și nu mă refer la modificările succesive ale Legii răspunderii ministeriale care ne-au adus în situația în care, mă rog, s-a mers pe o procedură modificată, deși actuala fusese pornită iar legea nu se putea modifica în timpul în care, sau după ce o anchetă era în curs, pentru că, mai pe înțelesul tuturor, nu poți să schimbi regulile jocului în timpul jocului. Eu cred că, dacă acest lucru s-ar fi întâmplat în 2005, acum aveam soluții pronunțate în aceste dosare de mare corupție”.

Analizând acest răspuns, Plenul constată că președintele Consiliului Superior al Magistraturii a transmis mass-mediei mesajul că „din punct de vedere legislativ justiția nu a fost ajutată”, modificările legislative necoroborându-se între ele au influențat negativ anchetele în curs pentru că „nu poți să schimbi regulile jocului în timpul jocului”.

Prin acest răspuns s-a încercat o justificare a soluțiilor dispuse de Direcția de

Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție în acele dosare apreciate ca fiind de mare corupție care, după ce au fost înaintate instanței de judecată, au fost restituite pe aspecte de neconstituționalitate.

Referitor la susținerea din cererea de apărare a independenței, potrivit căreia „explicația oferită (de președintele Consiliului Superior al Magistraturii) pentru lipsa de progrese în lupta cu marea corupție (s-a mers pe o procedură simplificată, deși ancheta fusese pornită iar legea nu se putea modifica în timpul în care, sau după ce ancheta era în curs) produce confuzie și induce impresia că, deși sunt invocate modificări legislative, ele nu puteau fi aplicate de procurori”, Plenul constată că aceasta nu este justificată.

În realitate, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a afirmat că „s-a mers pe o procedură modificată, (nu simplificată – cum se susține) deși actuala fusese pornită iar legea nu se putea modifica în timpul în care, sau după ce o anchetă era în curs”.

A interpreta afirmațiile președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, rupte din context, ca o atitudine ostilă și denigratoare, la adresa procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism poate avea urmări în planul comunicării între aceste instituții, astfel că Plenul apreciază și sub acest aspect cererea, ca neîntemeiată.

Cea de-a 5-a întrebare a fost formulată astfel: „Putem pune în discuție și profesionalismul anchetatorilor? Vă întreb asta pentru că recent Direcția Națională Anticorupție a decis să nu înceapă urmărirea penală într-un dosar ultramediatizat timp de mai bine de doi ani. E vorba de dosarul privatizărilor strategice. Dânșii se bazu pe o interceptare telefonică. Și aici v-aș întreba: au uitat oare procurorii români să folosească și alte instrumente de bază ale meseriei, sau cum e, se axează prea mult pe interceptări?”

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii Lidia Bărbulescu a răspuns:

„Deci percepția aceasta este, și mie îmi pare foarte rău să o spun și n-o spun prima dată că, deși sub aspectul evoluției tehnicii situația este mult diferită față de cea din urmă cu 10 ani, totuși parcă atunci aveam o dovadă în plus de profesionalism pentru că se apela la toată gama de probațiune și nu se baza procurorul când trimitea în judecată sau când apărea la televizor sau prin comunicate de presă, numai pe interceptări”.

Analizând răspunsul din punct de vedere gramatical Plenul constată că acesta

începe cu conjuncția „deci”, care exprimă un raport de coordonare conclusivă arătând reluarea unei narațiuni interprete (Dicționar academic vol. II, pag. 35, ed. Univers Enciclopedic, București 2002).

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, prin afirmația „Deci percepția aceasta este...” , a concluzionat, din modul și conținutul întrebărilor reporterului, că există o percepție negativă a modului de soluționare a unui dosar „ultramediatizat timp de mai bine de doi ani” în care „recent DNA a decis să nu înceapă urmărirea penală”. Reporterul a susținut că este vorba de dosarul privatizărilor strategice.

Fără a da un răspuns direct la întrebarea „putem pune în discuție și profesionalismul anchetatorilor?” președintele Consiliului Superior al Magistraturii a continuat ideea, susținând, ca o percepție proprie „și mie îmi pare foarte rău să o spun și n-o spun prima dată că, deși sub aspectul tehnicii situația este mult diferită față de în urmă cu 10 ani, totuși parcă atunci aveau o dovadă în plus de profesionalism”.

Adverbul „totuși” are semnificația „cu toate acestea” și este urmat de adverbul „parcă”, ce exprimă îndoiala, probabilitatea restrângând sau făcând ipotetică informația verbului determinant.

Îndoiala, probabilitatea adverbului „parcă”, creează o construcție comparativă, condiționată.

Susținerea „totuși” (cu toate acestea) „parcă...” nu este de natură a fi interpretată ca o afirmație certă, sigură, în sensul că, în prezent, procurorii Direcției Naționale Anticorupție care au „decis să nu înceapă urmărirea penală” sunt lipsiți de profesionalism.

Prepoziția „pentru că” semnifică ideea de referire retrospectivă la un element invocat ca sursă generatoare a ceva.

Prin modul în care a dat răspunsul, președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu a dorit să exprime un punct de vedere, clar, concis, cu privire la profesionalismul actualilor procurori, din cele două structuri specializate, ci a făcut o judecată de valoare făcând trimitere la trecut, la modul cum se efectua ancheta în urmă cu mai mulți ani.(totuși-cu toate acestea, parcă-probabil atunci aveam o dovadă în plus de profesionalism...).

Probabilitatea și îndoiala exprimate de președintele Consiliului Superior al

Magistraturii în acest răspuns, dat reporterului, nu pot fi apreciate ca acte care să afecteze independența procurorilor celor două structuri specializate sau să creeze suspiciuni cu privire la acestea.

Ultima întrebare a fost formulată astfel de reporter: „Putem spune aici că decizia de neînceperea urmăririi penale dată recent de DNA contribuie și mai mult la această părere generală că lupta cu marea corupție nu dă roade? E o chestiune de imagine.”

La această întrebare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a răspuns: „Este măcar de natură a decredibiliza actul de justiție. Și, la modul general, justiția nu merită acest lucru, pentru că sunt judecători, procurori competenți, sunt dosare care sunt foarte bine susținute din punct de vedere probatoriu, dar uitați-vă că, din păcate, percepția este așa și este din cauza acestor mari dosare cu privire la care se face atâta mediatizare și până la urmă ajungem să constatăm că fapta nu există, ceea ce mi se pare destul de grav”.

Plenul apreciază că răspunsul președintelui Consiliului Superior al Magistraturii trebuie analizat în cadrul contextului ce a generat interviul, și nu în afara acestuia.

Contextul, respectiv percepția opiniei publice că soluția de neînceperea urmăririi penale contribuie și mai mult la părerea generală că lupta cu marea corupție nu dă roade, este confirmat de președintele Consiliului Superior al Magistraturii prin afirmația „Este măcar de natură a decredibiliza actul de justiție”.

Adverbul „măcar” este sinonim cu „chiar” și a fost folosit în răspunsul dat pentru a prezenta care este dimensiunea, respectiv care sunt urmările unei soluții de neînceperea urmăririi penale atunci când a avut loc o mediatizare excesivă a cauzei în care s-a dispus respectiva soluție.

Printr-o mediatizare excesivă, se creează impresia că persoanele cercetate sunt vinovate de comiterea respectivelor fapte, astfel că o soluție de neînceperea urmăririi penale, dispusă fără a se emite un comunicat de presă din care să rezulte expres pentru ce fapte s-a dispus aceasta, acreditează ideea că soluția de neurmărire s-a dispus pentru toate faptele pentru care s-au efectuat cercetări.

În speță, soluția de neînceperea urmăririi penale, dispusă de către Direcția Națională Anticorupție, nu a fost susținută de un comunicat de presă, la data când a fost dispusă (15 iulie 2007), motiv pentru care la 16 iulie 2007 mass-media a făcut diferite

aprecieri în acest sens.

Comunicatul de presă al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție din 17 iulie 2007 nu a modificat percepția publică formată deja.

Afirmația președintelui Consiliului Superior al Magistraturii că o asemenea soluție este măcar (chiar) de natură a decredibiliza actul de justiție, se referă la percepția generală expusă, și nu la situația concretă.

Prin urmare, Plenul apreciază că nu i se poate imputa președintelui Consiliului Superior al Magistraturii că, în răspunsul dat, făcând trimitere la percepția negativă generală a opiniei publice, a prezentat greșit efectele acesteia asupra imaginii justiției.

Faptul că președintele Consiliului Superior al Magistraturii a avut în vedere percepția negativă generală a opiniei publice (atunci când a făcut trimitere la soluția de neînceperea urmăririi penale, susținând că este măcar de natură a decredibiliza actul de justiție), rezultă din continuarea acestei idei cu mențiunea „și, la modul general, justiția nu merită acest lucru ... dar, uitați-vă că, din păcate, percepția este așa și este din cauza acestor mari dosare cu privire la care se face atâta mediatizare și până la urmă ajungem să constatăm că fapta nu există, ceea ce mi se pare destul de grav”.

Această din urmă susținere, face trimitere la efectul negativ al unei mediatizări excesive asupra unei cauze.

A interpreta altfel răspunsul, respectiv că, mediatizarea excesivă presupune neapărat trimiterea în judecată, este periculos, deoarece se poate astfel aprecia că soluția contrară este nelegală.

O astfel de interpretare conduce la aprecieri cu privire la legalitatea soluției, ceea ce în situația de față, este exclus.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu a urmărit și nu a făcut aprecieri cu privire la soluția de neînceperea urmăririi penale dispusă de către Direcția Națională Anticorupție, punct de vedere susținut și în precizările din 21 iulie 2008:

„Nu am făcut niciodată aprecieri asupra unei soluții. Nici cu privire la această soluție nu fac aprecieri. Ea poate fi una foarte bună și sunt convinsă atâta vreme cât va rămâne definitivă că este una foarte bună. Dar a veni și a da o soluție pentru că fapta nu există după ce ai permis o mediatizare atât de mare, acest lucru este îngrijorător și de natură a face ca percepția opiniei publice să fie aceea care este, adică, aceea de

decredibilizare a actului de justiție”.

Aceste precizări ale Consiliului Superior al Magistraturii au fost interpretate de cele două structuri specializate care, au accentuat percepția că „procurorii din cadrul acestora greșesc în general, așa cum au greșit în această cauză și menționând, în plus, că au permis anterior mediatizarea excesivă a acesteia...”.

În realitate, prin modul cum s-au formulat („a veni și a da o soluție pentru că fapta nu există, după ce ai permis o mediatizare atât de mare, acest lucru este îngrijorător și de natură a face ca o percepție a opiniei publice să fie aceea care este”), aceste precizări au un caracter ipotetic, general fără a face trimitere, în concret, la o anumită cauză penală.

Fără a nega existența unei percepții nefavorabile pe care o avea justiția în acel moment, percepție reflectată în nenumărate sondaje de opinie, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, în exercitarea atribuțiilor sale, a încercat să accentueze rolul acestui organism, ce veghează și la respectarea normelor de conduită ale magistraților, care, printre altele, impun și instrumentarea cu profesionalism a cauzelor.

Potrivit înțelegerii generale a noțiunii, independența este „situația unei persoane care judecă lucrurile și acționează în mod independent, neinfluențată de alții” (Dicționarul explicativ al limbii române, București, 1998 p.145).

Raportând noțiunea de independență la specificul sistemului judiciar, aceasta este privită ca atribut al funcției care îi permite magistratului să acționeze în realizarea actului juridic și mai ales să decidă doar în baza legii și a propriei conștiințe fără nici o subordonare sau influență.

Față de cele prezentate, Plenul apreciază că, în calitate de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu, prin răspunsurile date la întrebările reporterului, și-a respectat obligația de a veghea la respectarea rolului de garant al independenței al Consiliului Superior al Magistraturii, conform art. 133 din Constituția României, art. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și art. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată și modificată.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii a înțeles din întrebările reporterului modul în care a fost percepută o anumită soluție de netrimitere în judecată, a

recunoscut existența acestei percepții, dar nu s-a pronunțat cu privire la legalitatea și temeinicia acesteia.

Interviul acordat nu concluzionează cu privire la profesionalismul procurorilor din cele două structuri specializate, rezultatul cercetării penale și mijloacele de probă folosite, așa cum se susține în cererea de apărare a independenței.

Sușinerile din cererea de apărare a independenței că afirmațiile „au căpătat un aspect denigrator, tendențios, grav și calomniator, nu numai la adresa procurorilor implicați în soluționarea cauzelor, ci la adresa activității de ansamblu a celor două structuri specializate”, sunt lipsite de suport probator și se bazează pe o interpretare secvențială a răspunsurilor date de președintele Consiliului Superior al Magistraturii la întrebările reporterului, ruptă de contextul în care a avut loc interviul.

Prin răspunsurile date, președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu a susținut ca reale „posibilele percepții negative” și nu le-a întărit cu propria percepție, așa cum se susține în cererea de apărare a independenței.

De asemenea, nu și-a manifestat opinia că „în ciuda avansării tehnice, procurorii dovedesc lipsă de profesionalism” cum se susține în cererea menționată.

Opinia exprimată în această cerere că „precizările din comunicatul publicat la 21 iulie 2008 accentuează existența greșelilor procurorilor din aceste structuri specializate și faptul că acestea sunt vinovate de percepția negativă asupra întregului sistem judiciar”, nu are corespondent în răspunsurile date de președintele Consiliului Superior al Magistraturii și se bazează pe interpretări parțiale ale acestora.

În nici unul dintre aceste răspunsuri, președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu și-a spus cuvântul în legătură cu vreo cauză instrumentată de către Direcția Națională Anticorupție sau de către Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

În cadrul „observațiilor” formulate, conducerea Direcției Naționale Anticorupție a contestat interpretarea răspunsurilor date de reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu în cadrul interviului menționat, răspunsuri ce au fost preluate și redată în mass-media, sensul cuvintelor fiind lărgit în afara accepțiunii lor obișnuite. S-a invocat faptul că se „aștepta răspuns la unele chestiuni de interes general, precum limitele comunicării publice,

în cazul Consiliului Superior al Magistraturii, prin reprezentanții săi, în situația formulării unor aspecte critice la adresa sistemului judiciar, a activității și profesionalismului magistraților din perspectiva existenței sau nu a unor granițe în ceea ce privește critica admisibilă; măsura în care judecățile de valoare pot fi lăsate neîngrădit prin afirmații publice sau există totuși o obligație de a oferi o bază factuală afirmațiilor respective; care este strategia de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii, atunci când se face referire la activitatea magistraților; practica pe care o recomandă instanțelor și parchetelor și care sunt principiile de reglementare a comunicării publice în sistemul judiciar propuse pentru prevenirea mediatizării excesive a unor procese”.

Referitor la critica potrivit căreia în cuprinsul raportului nu s-au făcut comentarii cu privire la limitele comunicării publice, apreciindu-se că prevederile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului sunt cunoscute de reprezentanții Direcției Naționale Anticorupție, Plenul reține că libertatea de exprimare consacrată de acest articol cuprins în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, vizează următoarele aspecte:

Încă de la prima hotărâre în domeniul libertății de exprimare, în cauza Handyside contra Royaume – Uni, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că „libertatea de exprimare consacrată în paragraful 1 al art. 10 constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice...”

Sub rezerva paragrafului 2 ale aceluiași text, libertatea de exprimare privește nu numai „informațiile” sau „ideile” apreciate favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, dar și pe cele care contrariază, șochează sau neliniștesc; aceasta este exigența pluralismului, a toleranței și a spiritului de deschidere într-o societate democratică (Curtea Europeană a Drepturilor Omului – Comentariu pe articole, ed. All Beck 2005, pag. 729).

Pe conținut, dreptul la libera exprimare cuprinde libertatea de opinie și de exprimare a opiniei și libertatea de informare.

Exprimarea unei opinii semnifică formarea unei judecăți de valoare cu privire la un anumit fapt social care nu poate fi confundată cu relatarea unei activități umane sau a unor împrejurări sau fapte ce se petrec în viața de toate zilele.

Susținerile formulate sub formă alternativă conduc la ideea unor judecăți de valoare.

Instanța europeană a decis că libertatea de exprimare nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt: siguranța națională, integritatea teritorială, siguranța publică, garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare etc., precum și a unor interese de ordin personal ca: reputația și drepturile altor persoane etc.

Aceste interese au fost avute în vedere de către reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii cu ocazia acordării interviului.

Totodată, Plenul apreciază ca neîntemeiată și critica referitoare la neconformitatea cu starea de fapt a raportului Inspecției judiciare, care intră în contradicție și cu practica Consiliului Superior al Magistraturii în materia apărării independenței și reputației magistraților și pune în discuție limitele comunicării publice în cazul acestei instituții în situația formulării unor aspecte critice la adresa sistemului judiciar a activității și profesionalismului magistraților, reliefând și riscurile ce decurg din lipsa unei autoreglementări.

Plenul, analizând comunicatele din datele de 24 ianuarie 2008, 9 iunie 2008 și 17 octombrie 2008, la care se face referire în cadrul obiecțiunilor formulate de Direcția Națională Anticorupție, constată existența unei practici unitare a Consiliului sub aspectul apărării independenței și imparțialității procurorilor și judecătorilor, dar și justiției, în general.

Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii nu a adus acuzații directe procurorilor Direcției Naționale Anticorupție de natură a afecta încrederea cetățenilor în imparțialitatea și independența acestora.

Prestigiul autorității judecătorești se impune, în primul rând din interiorul sistemului judiciar, prin tot ceea ce înseamnă, în sens larg, calitatea serviciilor oferite.

În cuprinsul observațiilor, s-a imputat reprezentantului Consiliului Superior al Magistraturii că a recunoscut „percepția negativă” și a adus afirmații de natură să o întărească.

În condițiile în care în Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare

și verificare s-a reținut că „politizarea cazurilor de corupție de către Parlamentul României și incapacitatea sistemului judiciar de a pronunța sentințe în cazurile de corupție la nivel înalt au diminuat percepția opiniei publice asupra respectării statului de drept” sau „din cauza reticenței magistraților și a Parlamentului de a permite anchetarea acestor cazuri la nivel înalt se pierde încrederea opiniei publice” reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu, nu putea să nu recunoască și să întărească existența percepției publice menționate.

Plenul apreciază că „observațiile” formulate nu constituie obiecțiuni, ci un alt mod de interpretare a răspunsurilor decât cel dat de Inspekția Judiciară a Consiliului Superior al Magistraturii.

În consecință, față de cele prezentate, Plenul apreciază că declarațiile publice, făcute de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Lidia Bărbulescu, în cadrul emisiunii „Invitatul dimineții” din data de 18 iulie 2008 nu concluzionează cu privire la profesionalismul procurorilor, rezultatul cercetării penale și a mijloacelor de probă folosite și nu au fost de natură să afecteze independența și imparțialitatea procurorilor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție.

Pentru considerentele de mai-sus, Plenul apreciind că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art.30 alin. (2) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare,

Prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

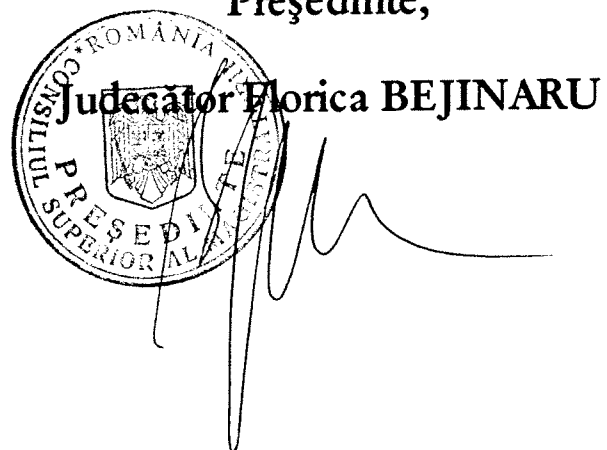
Art. 1 – Respingerea cererii de apărare a independenței, formulată de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție.

Art. 2 – Prezenta Hotărâre cu nr. 53/28.01.2010 se comunică Inspecției Judiciare, în vederea luării măsurilor legale.

Data în București, la data de 28 Ianuarie 2010

Președinte,

Judecator Florica BEJINARU

The image shows a circular official stamp of the Romanian Superior Council of the Magistrature (Consiliul Superior al Magistraturii). The stamp features the coat of arms of Romania in the center and the text "ROMANIA" at the top, "CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII" around the bottom, and "PREȘEDINTE" on the right side. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in black ink.